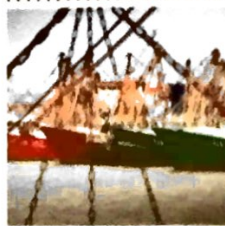

economie

Sensoren rukken op
in de koeienstal

p.37

Zelfs keurmerkloze
vis kan deugen

p.39

Een coöperatief zonnedak

Anderhalf jaar voorbereiding heeft het gekost om de Enerzjy Koöperasje Om de Noorderpolder van de grond te tillen. Nu liggen er 1206 zonnepanelen op 2000 vierkante meter dak van twee aardappelloodsen in Slappeterp. „Je moet er wel een paar gepensioneerden bij hebben om dit voor elkaar te krijgen.”

Op de aardappelloodsen van Fokke Fokkema in Slappeterp zijn 1206 zonnepanelen bevestigd.

RENÉ VAN BAAL

Het is verslavend om op de smartphone-app te volgen hoeveel stroom de 1206 zonnepanelen genereren die op de aardappelloodsen van Fokke Fokkema in Slappeterp liggen. „Kijk, gisteren 2100 kilowattuur. Dat is bijna het jaarverbruik van een gemiddeld gezin. Prachtig toch?“, zegt Watzje Fokkema enthousiast.

Fokkema (secretaris) vormt samen met Feike Wagenaar (voorzitter) en Tjerk Kingma (penningmeester) het bestuur van de kersverse Enerzjy Koöperasje Om de Noorderpolder (EKON). Komende vrijdag wordt de zonnepaneleninstallatie op de daken van twee loodsen van aardappelteler en -verwerker Fokke Fokkema aan de Kleasterdyk 9 officieel in gebruik gesteld. De 1206 panelen op de 2000 vierkante meter dak leveren dan stroom voor maximaal 150 huishoudens.

De installatie is klaar, nu de leden van de coöperatie nog. Dat zijn er tot nu toe 37, die samen hebben ingetekend voor 110 deelnamecertificaten. Het streven is om 120 leden

te werven die elk voor 10 certificaten à 400 euro gaan, waarbij één certificaat overeenkomt met één zonnepaneel. Het liefst zijn dat bewoners van dorpen die om de Noorderpolder liggen: Schingen, Slappeterp, Peins, Ried en Menaam.

Want daar gaat het de eerste Friese zonnepanelen-coöperatie om: betrokkenheid van de directe omgeving bij de energieopwekking. „We willen het dak niet profileren als 'van ons dorp', in principe moet iedereen in Friesland kunnen meedoen, omdat er geld van de provincie in zit“, zegt EKON-voorzitter Wagenaar. „Maar bij voorkeur wonen de gebruikers dicht bij de installatie, zodat ze kunnen zeggen: ik krijg stroom van dit dak. Dat benadert de coöperatiegedachte het meest.”

Met het zonnedak is een investering gemoeid van 420.000 euro. Dit bedrag is voorgefinancierd door het Fûns Skjinne Fryske Enerzjy en particuliere investeerders. De afnemer van de groene stroom is Greenchoice, waarmee een contract van drie jaar is afgesloten.

De leden-certificaathouders krijgen de opbrengst uitgekeerd, en

‘Wat je niet verbruikt, hoef je ook niet op te wekken’

hebben nog een extra voordeeltje als ze zelf klant worden van de stroomafnemer. Na vijftien jaar wordt 350 euro per certificaat terugbetaald en wordt dakeigenaar Fokke Fokkema om niet eigenaar van de installatie. Afhankelijk van de conditie kan hij er dan nog een aantal jaren zijn voordeel mee doen.

Angst dat het niet lukt om alle certificaten aan de man te brengen, heeft het bestuur niet. Desnoods wordt een lening afgesloten bij een bank waarna de coöperatie zelf eigenaar wordt van de zonne-installatie. Maar dat is niet de bedoeling, het gaat om de ideale gedachte van zelf bijdragen aan groene-stroomopwekking.

Wagenaar: „Als ik ons verhaal vertel op avonden van dorpsbelangen maakt dat al veel los. Mensen horen dat het kan, en worden zich

bewust van hun eigen rol bij de energietransitie. Vaak vertel ik geïnteresseerden dat ze ook kunnen bijdragen door hun huis goed te isoleren. Daarmee valt misschien wel meer te winnen dan lid worden van een energiecoöperatie. Wat je niet verbruikt, hoef je immers ook niet op te wekken.”

Achteraf had het bestuur meer bedenktijd genomen als het had gekost hoe veel tijd, inzet en energie het zou kosten om het project van de grond te krijgen. De zaak kwam in de versnelling door de toekenning van subsidie uit de pot Stimulerende Duurzame Energieproductie in januari vorig jaar. Vijftien jaar lang weet EKON zich daardoor verzekerd van een toeslag op de kale stroomprijs. „Want zonder die subsidie is dit soort projecten onmogelijk“, aldus Wagenaar.

EKON, in het begin gedragen door een initiatiefgroep die ontstond op een vergadering van dorpsbelang Schingen/Slappeterp, zag zich voor de taak gesteld om een businessplan te schrijven, de voorfinanciering te regelen, statuten te schrijven, een offerteprocedure te starten, een bestek te ma-

ken, en overleg te voeren met allerlei partijen waaronder netwerkbeheerder Liander.

Wagenaar: „Het is allemaal onbekend terrein, je bent amateur met veel enthousiasme. Dit soort projecten wordt meestal geregeld door professionals. Grote jongens als Liander vonden het bijzonder dat wij het zelf deden en hielpen ons graag.“ Financiële hulp en veel begeleiding kwam er van het Fûns Skjinne Fryske Enerzjy.

Nog een partij die veel tijd kwijt was aan EKON: de notaris. „Het bleek juridisch enorm complex om in aktes vast te leggen dat wij onze zonnepanelen exploiteren met geld van derden op het dak van een ander. We hebben onze momenten van twijfel gehad of het zou lukken, maar altijd weer de moed gevonden om door te gaan.”

Watzje Fokkema: „Het geeft veel voldoening dat het is gelukt. Wij hadden het geluk dat in ons bestuur en onze werkgroep van tien mensen allerlei verschillende kennis en kunde zat. En we hadden tijd, je moet in dit soort trajecten wel een paar gepensioneerden onder de initiatiefnemers hebben...”